

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/404/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413206326
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5413206326.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: Ing. P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., X. XX/XX, právne zastúpeného spoločnosťou Right Advice, s.r.o., so sídlom Bratislava, Špieszova 3362/9, IČO: 47 242 001, proti odporcovi: Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. K., V. XXXX/XX, právne zastúpenému JUDr. Tomášom Pukajom, advokátom, so sídlom F. K., T. XXXX, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 15.400,- eur, o odvolaní navrhovateľa a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/153/2013-219 zo dňa 29. apríla 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd I. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 5.774,10 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol, III. rozhodnutie o trovách konania si vyhradil do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Rozhodnutie súdu sa opiera o ust. § 48 ods. 2, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

V prejednávanej veci došlo na základe odstúpenia k zrušeniu zmluvy od jej začiatku. Na jej základe sa však posilňovacie stroje dostali do dispozície odporcu, ktorá skutočnosť v konaní nebola sporná. V dispozícii odporcu sa nachádzali najneskôr do 05.05.2014, keďže odporca vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 05.05.2014 uviedol, že stroje sa asi jeden mesiac nachádzajú v sklade v Zábreží, pričom predtým sa na strojoch podnikalo, ale posledný rok sa sťahovali. Z uvedeného je zrejmé, že odporca stroje používal do cca 05.05.2013. Skutočnosť, či odporca stroje aj po celú žalovanú dobu (od 04.10.2011 do 31.12.2013) fakticky používal alebo nie, je však bezpredmetná. Rozhodujúce je to, že stroje boli v období od 04.10.2011 do 31.12.2013 nepochybne v dispozícii odporcu, a to, ako s nimi nakladal, či ich užíval alebo nie, bolo len na ňom. V tejto súvislosti súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 291/2002 zo dňa 19.05.2004, v ktorom bola riešená otázka, či „nájomcom“ faktické neužívanie nebytových priestorov, ktoré mu boli odovzdané na základe neplatnej nájomnej zmluvy, má vplyv na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom podľa tohto záveru (ktorý možno primerane použiť aj na prejednávajúcu vec) „nájomca“, ktorý užíval nebytové priestory na základe neplatnej nájomnej zmluvy, je povinný vrátiť „prenajímateľovi“ bezdôvodné obohatenie, i keď tieto priestory fakticky neužíval. Z tohto dôvodu súd obranu odporcu, že navrhovateľ nepreukázal, že by odporca stroje užíval, vyhodnotil ako nedôvodnú. Rovnako za nedôvodnú súd považoval obranu odporcu spočívajúcu v tvrdení, že je legitímnym detentorom posilňovacích strojov a túto situáciu je potrebné vnímať tak, že si uplatnil zádržné právo, keďže navrhovateľ si doteraz nespĺnil svoju synalagmatickú povinnosť vyplývajúcu z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 5C/96/2011-345 zo dňa 24.04.2013. Podľa tohto rozsudku vznikla navrhovateľovi povinnosť vrátiť odporcovi sumu 6.972,- eur do troch dní od

právoplatnosti rozsudku, a to oproti vydaniu posilňovacích strojov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.01.2014, pohľadávka odporcu na vrátenie sumy 6.972,- eur sa tak stala splatnou dňa 12.01.2014. Zádržné právo, ktoré slúži len na zabezpečenie splatnej peňažnej pohľadávky, si tak odporca mohol uplatniť najskôr dňa 13.01.2014, o čom bol povinný navrhovateľa bez zbytočného odkladu upovedomiť aj s uvedením dôvodov zadržania (§ 151s ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka). Kedy a ako mal odporca navrhovateľa upovedomiť o uplatnení a dôvodoch zádržného práva, zrejme z vykonaného dokazovania nie je. Prvá zmienka o zádržnom práve je zmienka právneho zástupcu odporcu na pojednávaní dňa 05.05.2014. Ak by bolo možné hovoriť, že toto vyjadrenie právneho zástupcu odporcu bolo uplatnením zádržného práva (právny zástupca však k takémuto úkonu splnomocnený odporcom nebol), účinky zádržného práva môžu pôsobiť len od jeho uplatnenia do budúcnosti a nie spätne. Teda ani do žalovaného obdobia (od 04.10.2011 do 31.12.2013). Na základe uvedeného súd konštatuje, že v období od 04.10.2011 do 31.12.2013 boli posilňovacie stroje v dispozícii odporcu, pričom zmluva, na základe ktorej táto dispozícia vznikla, bola zrušená, keď k účinnému odstúpeniu došlo dňa 16.06.2011, ktoré bolo ešte odporcovi duplicitne doručené na pojednávaní dňa 05.10.2011 (str. 8 zmieňovaného rozsudku). K zrušeniu zmluvy došlo spätne od jej začiatku, takže v žalovanom období odporca disponoval s posilňovacími strojmi, hoci právny dôvod k tomu nemal, keď zmluva bola zrušená a zádržné právo v tom čase odporca neuplatnil. Je pravdou, to, na čo poukazuje odporca v súvislosti s § 560 v spojení s § 863 Občianskeho zákonníka, že navrhovateľ sa nemôže domáhať vydania posilňovacích strojov, ak mu navrhovateľ nezaplatil splatnú pohľadávku. Navrhovateľ sa však podaným návrhom nedomáha vydania strojov, ale vydania bezdôvodného obohatenia ako náhrady za ich užívanie bez právneho dôvodu, resp. dôvodu, ktorý dodatočne odpadol. Povinnosť vydať stroje už bola uložená právoplatným rozsudkom, takže námietku nesplnenia vzájomnej povinnosti možno uplatniť len vo vykonávacom konaní. Keďže súd dospel k záveru, že v žalovanom období od 04.10.2011 do 31.12.2013 neexistoval zo strany odporcu právny dôvod na užívanie posilňovacích strojov, ktoré sú vlastníctvom navrhovateľa, vzniklo na strane odporcu bezdôvodné obohatenie na úkor navrhovateľa. Výška tohto bezdôvodného obohatenia, plnenia, sa odvodzuje od prospechu, ktorý získal obohatený. Nejde však o jeho prípadný zisk, na čo poukazoval odporca, ale majetkovým vyjadrením tohto prospechu je peňažná suma, ktorá zodpovedá nájomnému realizovanému obvykle v danom mieste a čase za porovnateľné veci (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 2434/2004 zo dňa 12.05.2005). V prejednávanej veci by išlo o nájomné, ktoré by musel platiť odporca za posilňovacie stroje. Podľa názoru súdu z povahy tohto nároku vyplýva, že ide o „nájomné“, ktoré by musela zaplatiť ktorákoľvek iná osoba za užívanie rovnakých strojov v danom čase. Na tomto mieste treba zdôrazniť, že len ťažko (súd je toho názoru, že vôbec) neexistoval nájom rovnakých alebo podobných vecí v danom čase, podľa ktorého by bolo možné v prejednávanej veci určiť výšku bezdôvodného obohatenia. Na Slovensku sa nepochybne prenajímajú posilňovacie stroje, ale rôzne, ktoré sa líšia čo do „poddruhu“ (bežiacie pásy, bicykle, lavičky atď.), ale aj čo do značky, resp. výrobcu. Vzhľadom na špecifickosť daného druhu vecí (posilňovacie stroje), súd nemohol pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzať z nájomných zmlúv, ktoré predložil navrhovateľ, keďže tieto sa netýkajú posilňovacích strojov danej značky a ide len o bežiacie pásy, bicykel a stepper, ktoré medzi posilňovacími strojmi, ktorých sa týka predmet sporu, uvedené nie sú, nehovoriac o tom, že objektívnosť tohto dôkazu spochybňuje fakt, že ide o zmluvy, v ktorých ako prenajímateľ vystupuje syn navrhovateľa. Navrhovateľ síce uviedol, že súdu doloží výpisy z účtu tohto prenajímateľa o tom, že ide o riadny obchod a že teda nájom podľa zmlúv sú aj podľa nich platené (ktoré doklady by boli spôsobilé vyvrátiť pochybnosť o objektívnosti týchto zmlúv), navrhovateľ však tieto výpisy, resp. iné doklady nepredložil. Za takéhoto stavu, pri existencii pochybností, súd z týchto zmlúv vychádzať nemohol. Súd vychádzal pri určovaní výšky bezdôvodného obohatenia zo znaleckého posudku a dospel k záveru, že najvýstižnejšie vlastnosti nájomného, podľa ktorého sa bezdôvodné obohatenie vzniknuté užívaním cudzej veci určuje, vystihuje v znaleckom posudku uvedený nájom vo forme operatívneho leasingu. Takýto leasing vystihuje charakteristickú vlastnosť nájmu, ktorou je dočasnosť užívania veci. V tejto vlastnosti sa operatívny leasing líši od leasingu finančného. Pri operatívnom leasingu sa po uplynutí doby nájmu prenajatá vec vracia prenajímateľovi, ktorý ju môže ďalej predať alebo ju prenajať, či inak s ňou naložiť. Pri finančnom leasingu sa zaplacením všetkých leasingových splátok predmet leasingu stáva vlastníctvom nájomcu, nevracia sa teda prenajímateľovi a ten už nemôže s prenajatou vecou nakladať a mať z tohto nakladania výnosy, takže výška „nájomného“ musí byť z tohto dôvodu pochopiteľne vyššia ako pri operatívnom leasingu. Keďže teda finančný leasing nie je dočasnou formou užívania vecí, ale formou užívania vecí, ktorá končí jej nadobudnutím vlastníctva k nej, z tohto druhu „nájomu“ vychádzať nemožno. Ak navrhovateľ poukazuje na to, že v danom prípade mal odporca veci nadobudnúť, túto okolnosť súd zohľadniť nemohol. V danom prípade sa nezisťuje totiž výška nájomného, ktorý by mal odporca podľa modelu kúpno-predajnej zmluvy (ktorá bola okrem toho zrušená) platiť, ale je potrebné

zistiť výšku obvyklého nájmu, teda takého, ktoré by platila ktorákoľvek iná osoba, ktorá by bola na mieste odporcu, bez vzťahu na predchádzajúci zmluvný vzťah a jeho obsah. Takisto je tento nepoužiteľný z toho dôvodu, že sa v ňom počíta s prvou zvýšenou splátkou (akontáciou), pričom pri nájmomnom sa skôr jedná o pravidelné platby v rovnakej výške. Pokiaľ ide o tretiu formu tzv. nájomného na str. 9 a 10 posudku, z tejto nemožno vychádzať za žiadnych okolností, pretože tento model rieši finančnú ujmu navrhovateľa z dôvodu nedoplatenia kúpnej ceny. Táto však predmetom konania nie je. Zhrnúc doteraz uvedené, súd určil výšku bezdôvodného obohatenia vo výške, v akej by bol odporca povinný platiť nájmné vo forme operatívneho leasingu, ktoré za obdobie do 04.10.2011 do 31.12.2013 predstavuje podľa znaleckého posudku (v znení jeho opravy na č. I. 161 - 162 spisu) interval od 5.772,89 eur do 5.775,31 eur. Priemer týchto hodnôt predstavuje 5.774,10 eur. Keďže navrhovateľ žiadal priznať sumu 15.400,- eur, v časti presahujúcej sumu 5.774,10 eur, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania si súd vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V zákonnej lehote na podanie odvolania podali odvolanie proti rozsudku odporca i navrhovateľ.

Odporca podal odvolanie čo do výroku, ktorým okresný súd uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 5.774,10 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Má za to, že rozsudok okresného súdu je nesprávny a nezákonný. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V konaní bolo nesporné, že zo strany navrhovateľa došlo k odstúpeniu od kúpnej zmluvy zo dňa 22.04.2011 uzatvorenej medzi účastníkmi. Taktiež je nesporné, že odstúpenie nadobudlo účinnosť dňa 16.06.2011. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/96/2011-345 zo dňa 24.04.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 6Co/378/2013-412 bola odporcovi uložená povinnosť vydať posilňovacie stroje oproti vráteniu časti kúpnej ceny vo výške 6.972,- eur zo strany navrhovateľa. Na základe účinného odstúpenia od kúpnej zmluvy došlo k zrušeniu tejto zmluvy od samého počiatku, pričom účastníkom konania ako zmluvným stranám vznikla zo zákona synalagmatická vzájomne podmienená povinnosť vydať si poskytnuté plnenia. Podľa odporcu je danú situáciu potrebné podčleniť pod citované ust. § 560 prvá veta Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V konaní bolo pritom preukázané, že do týchto odvolaním napadnutého rozhodnutia neboli zo strany účastníkov konania poskytnuté vzájomne podmienené plnenia, teda zo strany navrhovateľa nedošlo k vráteniu časti kúpnej ceny vo výške 6.972,- eur a zo strany odporcu k vydaniu posilňovacích strojov. Ak zo strany navrhovateľa nedošlo k vydaniu zaplatenej časti kúpnej ceny odporcovi, nie je oprávnený domáhať sa vydania posilňovacích strojov, nakoľko ide o vzájomne podmienené plnenia. Z uvedeného možno dospieť k nepochybnému záveru, že až do vydania zaplatenej časti kúpnej ceny je odporca legitímnym detentorom posilňovacích strojov, takže odporca je oprávneným faktickým držiteľom týchto strojov. Počas oprávnenej faktickej držby strojov odporcom sa odporca v súvislosti s touto legitímnou držbou bezdôvodne neobohacuje, nakoľko na túto držbu má zákonný titul implicitne vyplývajúci z ust. § 560 prvá veta Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 853 Občianskeho zákonníka. So zreteľom na uvedené odporca odmieta právny záver prvostupňového súdu, že v žalovanom období od 04.10.2011 do 31.12.2013 neexistoval zo strany odporcu právny dôvod na užívanie posilňovacích strojov. Keďže v tomto období mal odporca stroje v legitímnej držbe, nemohol sa bezdôvodne obohacovať. Je potom zrejme, že navrhovateľ nemôže byť aktívne hmotnoprávne legitímovaný domáhať sa žalobou uplatneného nároku. Tiež nesúhlasí s tvrdením prvostupňového súdu, že jeho právo na vydanie zaplatenej časti kúpnej ceny vo výške 6.972,- eur sa stalo splatným až dňa 12.01.2014, pretože rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín nie je konštitutívnej povahy, ale len deklaruje právo odporcu vzniknuté na základe účinného odstúpenia od kúpnej zmluvy zo strany navrhovateľa. Právo odporcu na vydanie zaplatenej časti kúpnej ceny vzniklo účinnosťou odstúpenia, t. j. ku dňu 16.06.2011. Odporca je tiež názoru, že ak by z jeho strany hypoteticky malo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v súvislosti s užívaním posilňovacích strojov bez právneho dôvodu, prisúdeniu takéhoto nároku v prospech navrhovateľa by malo predchádzať dôsledné zisťovanie, či v žalovanom období došlo zo strany odporcu k nepretržitému užívaniu posilňovacích strojov a v akom rozsahu, avšak k žiadnemu dokazovaniu týchto skutočností nedošlo. Žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobný návrh v napadnutom rozsahu zamietne.

Navrhovateľ sa odvoláva voči výroku, ktorým vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. Navrhovateľ namietá nesprávnosť použitia operatívneho leasingu na stanovenie výšky bezdôvodného obohatenia, a to z nasledovných dôvodov: Predovšetkým leasingové spoločnosti neposkytujú operatívny leasing

na akýkoľvek predmet nájmu, čoho dôkazom je vyjadrenie leasingových spoločností a navyše operatívny leasing sa poskytuje na presne vymedzené minimálne obdobie. Operatívny leasing tieto spoločnosti poskytujú spravidla na autá, prípadne na iné ľahko predajné predmety po ukončení leasingu. Profesionálne posilňovacie stroje takýmto predmetom leasingu nie sú z dôvodu, že okruh potencionálnych kupcov na použité posilňovacie stroje je veľmi úzky a tiež z dôvodu, že bez následného a finančne nákladného repasovania sú takéto posilňovacie stroje v podstate nepredajné, to je zrejme aj dôvod, pre ktorý leasingové spoločnosti operatívny leasing na posilňovacie stroje neponúkajú. Použitie operatívneho leasingu podľa výpočtu uvedeného v znaleckom posudku č. 609/2014 by navyše znamenalo, že prenajímateľ by nič nezarobil, pretože znalec určil výšku mesačného nájomného ako súčet mesačného odpisu (213,88 eur) a čiastky 0,70 eur ako úrokov pri úročení mesačného odpisu. Ročný výnos prenajímateľa by tak predstavoval čiastku 8,40 eur a keby posilňovacie stroje prenajímali hoci aj po celú dobu odpisovania, celkový výnos prenajímateľa by bol 50,40 eur. Takýto výpočet nájomného je objektívne neobhájiteľný. Ak by mala byť použitá metodika operatívneho leasingu, potom sa správne javí počítať úroky z celej nadobúdacej ceny, t. j. sumu 15.400,- eur, pričom pri použití úrokových sadzieb určených znalcom v znaleckom posudku by interval mesačného nájomného predstavoval rozpätie od 7.139,- do 7.317,- eur. Takýto postup možno hodnotiť ako stav, kedy konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhovateľ nesúhlasí s vylúčením nájomných zmlúv ním predložených. Súd spochybnil objektívnosť týchto dôkazov len z dôvodu, že ako prenajímateľ v nich vystupuje syn navrhovateľa, pričom súčasne doplnil, že pochybnosti objektívnosti týchto zmlúv neboli vyvrátené predložením dokladov o úhrade nájomného, ktorých predloženie navrhovateľ avizoval. Navrhovateľ si je vedomý toho, že pokiaľ v pozícii svedka vystupuje osoba, ktorá je osobou blízkou účastníkovi konania, je k takémuto dôkazu potrebné pristupovať opatrne, pričom uvedené platí aj o listinnom dôkaze zmluvou, ktorej zmluvnou stranou je osoba blízka účastníkovi, na strane druhej ale len samotná táto skutočnosť bez ďalšieho nie je dôvodom na takýto záver. Pokiaľ ide o úhrady nájomného, navrhovateľ k predmetným zmluvám uviedol, že ak by mali vzniknúť akékoľvek pochybnosti o fiktívnosti týchto nájmov, môže predložiť bankové výpisy, z ktorých jasne vyplýva, že nájomca dohodnuté nájomné aj skutočne prenajímateľovi platil. Ak teda súd mal pochybnosti, mal vykonať dokazovanie predložením bankových výpisov, pretože tieto navrhovateľ riadne označil ako dôkaz. Nevykonanie tohto dôkazu, napriek tomu, že ho navrhovateľ riadne označil, možno hodnotiť ako odňatie práva navrhovateľa konať pred súdom. Bez ohľadu na uvedené navrhovateľ súdu prikladá bankové výpisy, ktoré potvrdzujú uhrádzanie nájomného tak, ako to bolo dohodnuté v nájomných zmluvách. Tento postup súdu preto možno hodnotiť ako neúplné zistenie skutkového stavu veci, pretože súd nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Okrem predmetných nájomných zmlúv predložil navrhovateľ množstvo listinných dôkazov na také nájomné, aké bežne poskytujú prenajímateľa, predovšetkým tie by sa mali brať do úvahy, nie leasing, nakoľko leasing poskytuje oproti bežnému nájmu výhodnejšie podmienky. Odporca mal predmetné stroje v držbe len a vďaka podvodu, ktorý spáchal a k čomu sa aj priznal, preto nie je žiadny dôvod aplikovať na tento prípad výhodnejšie podmienky leasingu, ale podmienky bežného nájmu. Pokiaľ ide o vylúčenie metódy finančného leasingu, navrhovateľ uvádza, že finančný leasing končí nadobudnutím vlastníctva, ale len v prípade zaplatenia všetkých splátok. Naopak, finančný leasing sa vylúčiť nedá, lebo tam v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky, hoci aj poslednej, predmet leasingu zostáva naďalej vo vlastníctve prenajímateľa a ten môže s prenajatou vecou ďalej nakladať a má z nej výnosy. Kým nájomca nezaplatí všetky splátky a potom aj symbolické odkupné, dovedy ide o prenájom. Pri nájme sa bežne požaduje zaplatenie niekoľkých splátok vopred. Takže argument súdu, že tento je nepoužiteľný z toho dôvodu, že sa v ňom počíta s akontáciou, neobstojí. Navrhovateľovi preto nie je zrejme, prečo súd metódu finančného leasingu vylúčil. Finančný leasing sa najviac približuje danej situácii, pretože bola zaplatená časť kúpnej ceny, ktorá by pri modeli finančného leasingu zodpovedala akontácii. Žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu v celom rozsahu vyhovie a odporcu zaviazá zaplatiť mu sumu 15.400,- eur spolu s trovami konania.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uvádza, že ho považuje za absurdné. Poukazuje na to, že odstúpenie a jednostranný zápočet, ktoré podal dňa 14.06.2011, odporca neprevzal, preto bol nútený obrátiť sa na súd. Odstúpenie a zápočet boli odporcovi reálne doručené na prvom pojednávaní dňa 05.10.2011. Odporca ale spochybnil platnosť odstúpenia, nakoľko tvrdil, že zaplatil celú kúpnu cenu a predložil o tom falošné potvrdenie. Pár dní po tomto pojednávaní poslal odporcovi ďalší jednostranný zápočet zo dňa 11.10.2011, ktorý odporca opäť neprevzal. V obidvoch zápočtoch bola vyjadrená ochota vrátiť odporcovi zaplatenú časť kúpnej ceny zníženú o zmluvnú pokutu za vrátenie predmetu kúpy. Odporca trval na tom, že odstúpenie je neplatné, lebo zaplatil celú kúpnu cenu. Súd musel zistiť,

koho tvrdenie je pravdivé. Okresný súd Dolný Kubín vyniesol rozsudok dňa 24.04.2013, ale obidve strany sa odvolali, platnosť odstúpenia bola potvrdená až rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 6Co/378/2013-412 zo dňa 30.10.2013, teda odstúpenie nadobudlo účinnosť späť. Z uvedeného vyplýva, že bol pripravený splniť svoj záväzok voči odporcovi (jednostranné zápočty), ale on tomu zabránil spochybnením platnosti odstúpenia. Poukazuje na jeho nepravdivé tvrdenia o zaplatení kúpnej ceny, ktoré boli vyriešené v trestnom konaní uzatvorením dohody o vine a treste. Až v roku 2014 sa odporca oficiálne priznal, že predložil súdu falošné potvrdenia o vyplatení kúpnej ceny. V žalovanom období nemohol mať teda uvedené stroje v legitímnej faktickej držbe. Odporca posilňovacie stroje vydal až 30.04.2015, teda viac ako po 4 rokoch v demonte, poškodené a neúplné. Počas tohto 4-ročného obdobia všetky pokusy o dialóg skončili neúspechom.

Odporca k odvolaniu navrhovateľ uvádza: Čo sa týka finančného alebo operatívneho leasingu, okresný súd postupoval správne, ak daný prípad subsumoval pod operatívny leasing a nie pod finančný leasing. Navrhovateľ bez akejkoľvek právnej argumentácie požaduje subsumovať bezdôvodné obohatenia a s tým spojený nájom použitých posilňovacích strojov pod finančný leasing a nie operatívny leasing. Podstata finančného leasingu spočíva v prenájme predmetu leasingu leasingovým nájomcom od leasingového prenajímateľa, pričom predmet leasingu je majetkom prenajímateľa do splatenia leasingu. Súčasťou zmluvy je splátkový kalendár a stanovené predkupné právo nájomcom po riadnom ukončení leasingovej operácie, ktorú môže, ale nemusí nájomca využiť. Z toho vyplýva, že v leasingových splátkach, aby bol pre leasingového prenajímateľa leasing rentabilný, je do vopred stanovených splátok zahrnutá obstarávací cena predmetu leasingu spolu s maržou. Keďže takýto druh leasingu končí odkúpením predmetu leasingu, leasingový prenajímateľ nemá ďalšiu príležitosť na predmete leasingu zarobiť. Pri operatívnom leasingu ide leasingovému nájomcovi skôr o dočasné používanie predmetu leasingu, kde po určitej dobe predmet leasingu je pre leasingového nájomcu nepotrebný a nemá záujem o kúpu tohto predmetu. Leasingový nájomca tak využíva výhody tohto typu leasingu v tom, že nemusí odkúpiť predmet leasingu. Vzhľadom na to leasingový prenajímateľ nemusí mať započítanú v leasingových splátkach obstarávaciu cenu. Túto vie rozdeliť do viacerých leasingových splátok, ktoré sú určené skôr životnosťou predmetu leasingu, v dôsledku toho sú leasingové splátky nižšie. V nadväznosti na to je potom nepochybné, že v žalovanom prípade sa jedná skôr o situáciu operatívneho leasingu, kedy posilňovacie stroje boli iba dočasne využité a následne vrátené. V prípade použitia finančného leasingu by sa predpokladalo, že posilňovacie stroje ostanú vo vlastníctve odporcu, tie však boli vrátené. Okresný súd Dolný Kubín postupoval správne, keď nezobral do úvahy predložené nájomné zmluvy na posilňovacie stroje. V prvom rade neboli predložené žiadne nájomné zmluvy, kde by bol predmet nájmu identický, čím by súd vedel porovnať výšku prenajatých strojov. Taktiež predložené nájomné zmluvy neposkytovali nájom posilňovacích strojov v mieste, pre ktoré bolo tento nájom potrebné určiť. S poukazom na predložené nájomné zmluvy nie je možné určiť obvyklú cenu nájmu pre dané miesto, predmet a čas. Vzhľadom na to, že nájomné zmluvy boli uzatvorené medzi rodinnými príslušníkmi, ich vierohodnosť je spochybnená. Navrhovateľ však neurobil žiadny krok, aby preukázal vierohodnosť daných zmlúv, a to najmä predložením dokladov o pravidelnom platení nájmu, čo dokonca aj avizoval. Ak navrhovateľ uplatňuje nárok pred súdom, z tohto postavenia mu plynú určité povinnosti, a to najmä unesenie dôkazného bremena. Poukazuje na ust. § 5 O. s. p., kde však do poučovacej povinnosti súdu nepatrí návod, čo by mal účastník alebo mohol v danom prípade vykonať. Poučovacia povinnosť sa týka najmä procesných práv a povinností, ktorých realizácia alebo rešpektovanie má základný význam pre kvalitu zabezpečenia a realizáciu základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní. Okresný súd tak nemal žiadnu povinnosť poučiť navrhovateľa, aby predložil ním uvádzané listinné dôkazy. Opätovne poukazuje na synalagmatický právny vzťah. Zo strany navrhovateľa nebola v priebehu dokazovania preukázaná skutočnosť, že by akýmkoľvek spôsobom mienil vrátiť odporcovi prijatú sumu vo výške 7.000,- eur. Práve naopak, tejto skutočnosti sa stránil, čo preukazuje aj podaný návrh na začatie v konaní vedenom Okresným súdom Dolný Kubín sp. zn. 5C/96/2011. V uvedenom konaní sa navrhovateľ domáhal vrátenia posilňovacích strojov bez toho, aby vzhľadom na synalagmatický vzťah vyjadril povinnosť vrátiť sumu 7.000,- eur, z ktorého dôvodu bol jeho návrh zamietnutý. Navrhovateľ nikdy nevyzval odporcu na vrátenie posilňovacích strojov s tým, že mu zároveň on vráti prijatú finančnú hotovosť. V rozhodnom období navrhovateľ neurobil žiadny právny krok, ktorým by došlo k vráteniu prijatých plnení. Odporca tak oprávnené zdržiaval posilňovacie stroje, keďže zo strany navrhovateľa nemal žiadnym spôsobom preukázanú ochotu plniť. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa súd vysporiadal aj s rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 9T/59/2014 zo dňa 22.01.2015, na základe ktorého odporca v súčasnosti uhradil navrhovateľovi sumu 6.972,- eur vzhľadom na to, že sa jedná o súbeh

nárokov navrhovateľa, priznaním požadovanej finančnej sumy by došlo k duplicitnému plneniu, čím by zo strany navrhovateľa došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor odporcu.

Navrhovateľ k vyjadreniu odporcu udáva: Nesúhlasí s tvrdeniami odporcu vo vyjadrení. Nesúhlasí ani s argumentmi k otázke finančného alebo operatívneho leasingu zo strany odporcu, k čomu udáva, že leasingový prenajímateľ vždy musí mať započítanú v leasingových splátkach obstarávaciu cenu, len pri operatívnom leasingu je to rozpočítané na celú dobu odpisovania a nie na dobu prenájmu, ktorá je spravidla kratšia ako doba odpisovania. Teda operatívny leasing sa nepoužíva na dlhšie obdobie, ako tvrdí odporca, ale na kratšie. Napokon to uvádza aj znalec. Operatívny leasing sa pre nájomcu opláti len v prípade, ak predmet leasingu zoberie do prenájmu na kratšie obdobie, ako je odpisová doba, v opačnom prípade na tom prerobí. Dalo by sa polemizovať, ktorý typ leasingu sa najviac približuje k danému prípadu, ale celá úvaha o operatívnom leasingu je zbytočná a bezpredmetná, lebo takáto alternatíva neexistuje, lebo leasingové spoločnosti na posilňovacie stroje tento typ leasingu neposkytujú. Tvrdenie protistrany o tom, že predložené nájomné zmluvy sú bezpredmetné, lebo predmetom nájmu neboli identické stroje v danom mieste a čase, považuje za smiešne. To je, ako keby tvrdil, že sa nedá porovnať nájomné za požičanie osobných áut v Dolnom Kubíne a vo Vranove nad Topľou, lebo jedno je Kia a to druhé je Hyundai a nemajú identickú výbavu. Predmetné nájomné zmluvy boli uzavreté takisto v roku 2011 ako kúpno-predajná zmluva s odporcom. Časový rozdiel tvorí len pár mesiacov. Rozhodujúca je preto čo do výšky nájomného len cena a odpisová skupina. Nie je pravdou, že nájomné zmluvy boli uzavreté medzi rodinnými príslušníkmi. Je pravdou, že prenajímateľom v predmetných zmluvách je syn navrhovateľa, ale nájomcom je iný subjekt, ku ktorému nemá žiadny vzťah. To, že nemienil odporcovi vrátiť prijatú sumu, je lož a zavádzanie. Návrh síce neobsahoval zmienku o vrátení prijatej sumy, ale tú obsahoval jednostranný zápočet, ktorý bol priložený k návrhu. Jeho návrh bol síce pôvodne zamietnutý, ale zrejme nesprávne, keď po jeho odvolaní odvolací súd vrátil vec prvostupňovému súdu a ten v konečnom dôsledku rozhodol v jeho prospech, nariadil vydanie strojov. Rovnako živé je aj tvrdenie, že nikdy nevyzval odporcu na vrátenie strojov. Bol ochotný vrátiť prijatú sumu, o čom svedčia jednostranné zápočty, pričom vyzval odporcu listom zo dňa 03.02.2014 adresovaným jeho právničke JUDr. Firstovej, kde uvádza: „Pokiaľ sa vieme dohodnúť na termíne a Váš klient vydá stroje identifikovateľné, v prevádzkyschopnom stave, bude mu poskytnuté protiplnenie.“ Na list nereagovali, pričom doručenkou o doručení má. Tento list je založený v spise 6C/153/2013-42 a bol odovzdaný na pojednávaní dňa 05.05.2014 aj ďalšiemu právnomu zástupcovi odporcu Mgr. Kobellovi. Neobstojí teda tvrdenie protistrany, že nemal v úmysle vrátiť odporcovi súdom potvrdenú sumu 6.972,- eur. Práve naopak, neustále odporcu vyzýval na vydanie strojov s tým, že uvedenú sumu mu vráti alebo bude započítaná. Rovnako za zavádzanie považuje tvrdenie, že v rozhodnom období, t. j. od 04.10.2011 do 31.12.2013 neurobil žiadny právny krok, v ktorom by došlo k vráteniu prijatých plnení. Poukazuje na tvrdenia odporcu o zaplatení kúpnej ceny. Poukazuje tiež na to, že dňa 22.01.2015 došlo k uzavretiu dohody o vine a treste s odporcom, kde bol prítomný. Odporca a jeho obhajkyňa JUDr. Firstová súhlasili s uložením povinnosti nahradiť škodu vo výške 8.400,- eur. Na obsah dohody nemal žiadny vplyv. Pri uzatváraní dohody upozornil prítomných účastníkov, že vedie spor a dožaduje sa vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 15.400,- eur. Žiadosť odporcu o oslobodenie od súdnych poplatkov považuje za nepodloženú. Tiež upozorňuje, že podľa jeho názoru prvostupňový súd nesprávne vylúčil tretiu formu výpočtu nájomného. Súd sa mylí, je to len spôsob výpočtu na určenie výšky nájomného, toho nájomného, ktoré by odporca mal platiť v prípade, keby si stroje nekúpil, ale prenajal.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolaní navrhovateľa a odporcu v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny.

Okresný súd v dostatočnom rozsahu a správne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Jeho rozsudok je vecne správny a krajský súd sa stotožňuje s rozsiahlym odôvodnením prvostupňového rozsudku, na ktoré v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. poukazuje, nie je pritom žiaduce opakovať vecne správne závery prvostupňového súdu.

Odvolacie námietky účastníkov nie sú dôvodné.

Odporca svojimi odvolacími námietkami namieta základ uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, argumentujúc, že po celé rozhodné obdobie mal predmetné posilňovacie stroje v oprávnenej

držbe vzhľadom na existenciu synalagmaticky podmieneného plnenia vydať posilňovacie stroje oproti povinnosti navrhovateľa vrátiť kúpnu cenu.

Medzi účastníkmi je nesporné, že navrhovateľ účinne odstúpil od kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 22.04.2011, a to dňom 16.06.2011 sa toto odstúpenie stalo účinným. Nepochybne od tohto momentu existovala na jednej strane povinnosť odporcu vydať navrhovateľovi posilňovacie stroje, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy a vzájomná povinnosť navrhovateľa vrátiť odporcovi čiastočne zaplatenú kúpnu cenu vo výške 6.972,- eur. Táto skutočnosť vyplýva z rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/96/2011-345 zo dňa 24.04.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/378/2013 zo dňa 30.10.2013.

Rozhodným obdobím (vychádzajúc zo žaloby) je obdobie od 04.10.2011 do 31.12.2013.

Zo skutkového stavu ustáleného prvostupňovým súdom, predovšetkým s ohľadom na vykonané listinné dôkazy, výpovede účastníkov a najmä vzhľadom na vyššie citované rozsudky možno konštatovať, že odporca po celú túto dobu nebol pripravený a ochotný poskytnúť navrhovateľovi súčinnosť spočívajúcu vo vydaní predmetných posilňovacích strojov.

Odporca počas celého konania vedeného pred Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 5C/96/2011, vrátane štádia odvolacieho konania popieral nárok navrhovateľa na vydanie posilňovacích strojov, tvrdiac, že je ich vlastníkom, že riadne zaplatil kúpnu cenu, čo preukazoval sfaľovanými dokladmi. Táto skutočnosť bola aj predmetom trestného konania, kde bola zároveň zistená aj trestná zodpovednosť odporcu.

Naopak, navrhovateľ v priebehu celého konania deklaroval ochotu pri prevzatí posilňovacích strojov vyplatiť odporcovi zvyšnú časť kúpnej ceny po odpočítaní jeho nárokov, ktoré si voči odporcovi započítaval. Túto skutočnosť odporcovi oznámil v listoch zo dňa 14.06.2011, ako aj zo dňa 11.10.2011, ktoré boli doručované na adresu skutočného pobytu odporcu a dostali sa do sféry jeho dispozície (rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/96/2011-345 zo dňa 24. apríla 2013). Tvrdenia odporcu o oprávnenej držbe posilňovacích strojov v rozhodnom období sú tak účelové a sú v rozpore s výsledkami konania ako v súdnej veci, tak aj konania prebiehajúceho pred Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 5C/96/2011, vrátane záverov odvolacieho súdu.

Okrem nevydania predmetných posilňovacích strojov v rozhodnom období je tu aj ďalšia dôležitá skutočnosť, pre ktorú je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia dôvodný, a to, že odporca v rozhodnom období predmetné posilňovacie stroje užíval, prevádzkoval za účelom dosiahnutia zisku, keď zo samotnej jeho výpovede na pojednávaní dňa 05.05.2014 vyplýva, že stroje sa asi jeden mesiac nachádzajú v sklade v Zábreží, pričom predtým sa na strojoch podnikalo, ale posledný rok sa sťahovali.

Odporca tak po rozhodné obdobie bez právneho dôvodu neoprávnene držal a užíval posilňovacie stroje vo vlastníctve navrhovateľa. Bezdôvodné obohatenie je záväzkom, ktorý vzniká tomu, kto sa obohatil, povinnosť vydať to, o čo sa bezdôvodne obohatil a právo toho, na koho úkor k obohateniu došlo, požadovať vydanie toho, o čo sa povinný obohatil.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva základ nároku navrhovateľa voči odporcovi na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom povinnosťou prvostupňového súdu bolo ustáliť jeho výšku za rozhodné obdobie.

V súvislosti so základom nároku, a to vznikom bezdôvodného obohatenia odvolací súd poukazuje, že dlhotrvajúce spory medzi účastníkmi vznikli opakovaným dlhotrvajúcim porušovaním povinností zo strany odporcu, ktorý najprv napriek uzatvoreniu riadnej kúpnej zmluvy nezaplatil kúpnu cenu, sfaľoval a použil pred súdom doklad o zaplatení kúpnej ceny, čím sa dopustil trestnoprávneho konania, za ktoré bol síce v trestnom konaní odsúdený, toto konanie odporcu však nemôže byť nechané bez povšimnutia ani v občianskom súdnom konaní, keďže hrubo odporuje morálke spoločnosti.

Pokiaľ ide o tvrdenia odporcu vo vyjadrení k odvolaniu, v ktorom požaduje, aby sa odvolací súd vysporiadal aj s rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 9T/59/2014 zo dňa 22.01.2015, na základe ktorého odporca v súčasnosti uhradil navrhovateľovi sumu vo výške 6.972,- eur, keďže sa jedná

o súbeh nárokov navrhovateľa a priznaním požadovanej finančnej sumy by došlo k duplicitnému plneniu, odvolací súd udáva, že sa touto odvolacou námietkou nemôže zaoberať.

V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 205a ods. 1 O. s. p., podľa ktorého skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu alebo obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania ich bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Z tvrdenia odporcu pritom vyplýva, že rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, na ktorý poukazuje, sp. zn. 9T/59/2014 bol vydaný dňa 22.01.2015, teda skôr, ako prvostupňový súd v súdnej veci ukončil dokazovanie a vyhlásil rozsudok (k tomuto došlo dňa 29. apríla 2015), pričom v prvostupňovom konaní sa touto argumentáciou nebránil. Ide tak o novú skutočnosť, na ktorú už odvolací súd v odvolacom konaní vzhľadom na nenaplnenie vyššie uvedených podmienok prihliadať nemôže. Zároveň táto skutočnosť nie je odvolacím dôvodom, pričom odvolací súd je v zmysle ust. § 212 ods. 2 O. s. p. viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Dôvody odvolania možno uviesť alebo doplniť iba v 15-dňovej odvolacej lehote. Tento dôvod bol uplatnený po jej uplynutí a nemožno naň prihliadať.

Odvolacie námietky navrhovateľa smerujú voči výške nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Okresný súd stanovil výšku bezdôvodného obohatenia sumou 5.774,10 eur, keď vychádzal zo záverov znaleckého dokazovania, keď najbližším uplatneného nároku sa mu javilo nájomné určené metódou operatívneho leasingu. Svoje závery okresný súd dostatočne zdôvodnil, ktoré závery odvolací súd považuje za správne, stotožňuje sa s nimi, pričom ani odvolacie námietky navrhovateľa nie sú spôsobilé vyvrátiť správnosť týchto záverov.

Okresný súd postupoval správne, keď stanovil výšku nároku na základe nájomného určeného podľa zásad operatívneho leasingu. Ide o právny vzťah najbližší k danému prípadu, keď odporca užíval v rozhodnom období posilňovacie stroje dočasne, bez zloženia akontácie (čiastočné zaplatenie kúpnej ceny odporcom nemá žiadnu príčinnú súvislosť s prípadnou akontáciou, keď vznikla povinnosť navrhovateľa vrátiť kúpnu cenu odporcovi) a posilňovacie stroje mali byť a boli vrátené pôvodnému vlastníkovi, navrhovateľovi. Práve tieto rozhodujúce znaky boli dôvodom, prečo použiť pre vyčíslenie výšky bezdôvodného obohatenia metódu operatívneho a nie finančného leasingu, keďže ide o znaky, ktoré sú totožné s prvkami nájomného, určeného na základe operatívneho leasingu a naopak, odlišné od definičných znakov finančného leasingu, ako na to správne poukázal prvostupňový súd. Rovnako pre nezgodu v podstatných znakoch daného právneho vzťahu neprichádzalo do úvahy z dôvodov, na ktoré poukázal prvostupňový súd, použitie tretej metódy určenej znalcom, stanovené ako nájomné z nesplatennej čiastky.

Správny je aj záver okresného súdu, že vzhľadom na špecifickosť daného druhu vecí - posilňovacích strojov, súd nemohol pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzať z nájomných zmlúv, ktoré predložil navrhovateľ, keďže tieto sa netýkajú posilňovacích strojov danej značky, pričom tiež nebola daná úplná druhová zhoda. S uvedeným záverom sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, pričom opak navrhovateľ nepreukázal. Tento záver je sám osebe dostatočný na to, aby súd nevychádzal z nájomného určeného na základe predmetných nájomných zmlúv, ktoré predložil navrhovateľ, ale vychádzal z operatívneho leasingu, ktorého výšku ustanovil znalec. Hoci okresný súd spochybnil tento dôkaz aj z dôvodu, že jednou zmluvnou stranou je syn navrhovateľa, tento záver nebol pre nepoužitie nájomných zmlúv určujúci. V tomto smere možno súhlasiť s námietkami navrhovateľa, že samotná skutočnosť, že účastníkom právneho úkonu bola osoba blízka navrhovateľovi, nediskvalifikuje tento dôkaz. Pokiaľ by však aj navrhovateľ preukázal (v prvostupňovom, nie však v odvolacom konaní), že na základe predmetných nájomných zmlúv sa skutočne plnilo, pre prvý uvedený dôvod tieto nájomné zmluvy na určenie výšky bezdôvodného obohatenia nemožno použiť.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodne v zmysle ust. § 224 ods. 4 O. s. p. prvostupňový súd.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.